

Міжнародний гуманітарний університет
Факультет медицини та громадського здоров'я
Кафедра внутрішніх хвороб

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Преформовані фізичні чинники

Галузь знань	<u>22 «Охорона здоров'я»</u>
Спеціальність	<u>227 «Фізична терапія, ерготерапія»</u>
Назва освітньої програми	<u>Фізична терапія, ерготерапія</u>
Рівень вищої освіти	<u>перший (бакалаврський) рівень</u>

Розробники і викладачі	Контактний тел.	E-mail
Доктор медичних наук, професор Горша Оксана Вікторівна	0679810776	gorshaoksana@gmail.com

1. АНОТАЦІЯ ДО КУРСУ

Програма обов'язкової навчальної дисципліни «Преформовані фізичні чинники» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки фахівців освітнього ступеня бакалавр галузі знань: 22 Охорона здоров'я, спеціальності: 227 Фізична терапія, ерготерапія.

Метою викладання навчальної дисципліни «Преформовані фізичні чинники» є формування визначених освітньо-професійною програмою загальних та фахових компетентностей, зокрема здатності до застосування у професійній діяльності інноваційних засад менеджменту і маркетингу у сфері використання преформованих фізичних чинників у сфері фізичної терапії та ерготерапії, здійснення аналізу управлінсько-організаційних засад функціонування лікарсько-профілактичних та оздоровчих закладів. У межах курсу здобувачі вивчають сутність фізіологічної та лікувальної дії фізичних чинників на здоровий і хворий організм таспособи їх застосування з лікувально-профілактичною метою.

Передумови для вивчення дисципліни: дисципліни загальної підготовки, а також Основи медичної фізики та медичної апаратури, Вступ до спеціальності, основи фізичної реабілітації та ерготерапії, Технічні засоби в фізичній терапії та ерготерапії тощо.

2. ОЧІКУВАНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ, ЯКІ ПЛАНУЄТЬСЯ СФОРМУВАТИ, ТА ДОСЯГНЕННЯ ПРОГРАМНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ

У процесі реалізації програми дисципліни «Преформовані фізичні чинники» формуються наступні компетентності із передбачених освітньою програмою:

Інтегральна компетентність

Здатність вирішувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, пов'язані з фізичною терапією та ерготерапією, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, із застосуванням положень, теорій та методів медико-біологічних, соціальних, психолого-педагогічних наук.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 01. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 05. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.

ЗК 08. Здатність планувати та управляти часом.

ЗК 12. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

Спеціальні (фахові) компетентності

СК 01. Здатність пояснити пацієнтам, клієнтам, родинам, членам міждисциплінарної команди, іншим медичним працівникам потребу у заходах фізичної терапії, ерготерапії, принципи їх використання і зв'язок з охороною здоров'я.

СК 02. Здатність аналізувати будову, нормальний та індивідуальний розвиток людського організму та його рухові функції.

СК 06. Здатність виконувати базові компоненти обстеження у фізичній терапії та/або ерготерапії: спостереження, опитування, вимірювання та тестування, документувати їх результати.

СК 14. Здатність знаходити шляхи постійного покращення якості послуг фізичної терапії та ерготерапії.

Навчальна дисципліна «Преформовані фізичні чинники» забезпечує досягнення **програмних результатів навчання (РН)**, передбачених освітньою програмою:

ПР 03. Використовувати сучасну комп'ютерну техніку; знаходити інформацію з різних джерел; аналізувати вітчизняні та зарубіжні джерела інформації, необхідної для виконання професійних завдань та прийняття професійних рішень.

ПР 10. Здійснювати заходи фізичної терапії для ліквідації або компенсації рухових порушень та активності.

ПР 12. Застосовувати сучасні науково-доказові дані у професійній діяльності.

ПР 13. Обирати оптимальні форми, методи і прийоми, які б забезпечили шанобливе ставлення до пацієнта/клієнта, його безпеку/захист, комфорт та приватність.

ПР 16. Проводити інструктаж та навчання клієнтів, членів їх родин, колег і невеликих груп.

ПР 18. Оцінювати себе критично, засвоювати нову фахову інформацію, поглиблювати знання за допомогою самоосвіти, оцінювати й представляти власний досвід, аналізувати й застосовувати досвід колег.

Заплановані результати навчання за навчальною дисципліною

Знання:

про преформовані фізичні фактори, які реалізуються засобами апаратної фізіотерапії і можуть застосовуватися при проведенні

фізичної реабілітації / терапії.

механізми дії на організм людини преформованих фізичних факторів та їх роль в профілактиці та лікуванні різних хвороб і трав. сучасну фізіотерапевтичну апаратуру, техніку безпеки при роботі з нею, вміння її використовувати.

про загальні та конкретні показання та протипоказання до застосування преформованих фізичних факторів.

вміти:

використовувати преформовані фізичні фактори в програмах фізичної реабілітації / терапії при різних нозологіях взаємності від віку, статі, особливостей протікання захворювання, рівня фізичної підготовленості.

використовувати сучасну комп'ютерну техніку; знаходити інформацію з різних джерел; аналізувати вітчизняні та зарубіжні джерела інформації, необхідної для виконання професійних завдань та прийняття професійних рішень.

застосовувати у професійній діяльності знання біологічних, медичних, педагогічних та психосоціальних аспектів фізичної терапії та ерготерапії.

реалізувати індивідуальні програми фізичної терапії, ерготерапії.

здійснювати заходи фізичної терапії для ліквідації або компенсації рухових порушень та активності.

обирати оптимальні форми, методи і прийоми, які б забезпечили шанобливе ставлення до пацієнта/клієнта, його безпеку/захист, комфорт та приватність.

безпечно та ефективно використовувати обладнання для проведення реабілітаційних заходів, контролю основних життєвих показників пацієнта, допоміжні технічні засоби реабілітації для пересування та самообслуговування.

здійснювати експертизу тимчасової та стійкої неприцездатності та реабілітацію хворих.

демонструвати:

теоретичні знання у різних специфічних ситуаціях, що виникають під час освітнього процесу та професійної діяльності;

здатність до розв'язання складних спеціалізованих завдань та практичних проблем, що виникають під час професійної діяльності;

здатність до самостійного удосконалення знань та розуміння специфічних особливостей своєї професійної спеціалізації та цінності своєї професії.

володіти навичками:

ефективно застосовувати теоретичні професійні знання у практичній діяльності;

використовувати навчальне обладнання, технічні засоби навчання.

самостійно вирішувати:

проводити аналіз інформації, приймати обґрунтовані рішення; стратегію професійної діяльності.

Також вивчення даної дисципліни формує у здобувачів освіти **соціальні навички (soft skills)**: комунікативність (реалізується через метод роботи в парах та групах, мозковий штурм, метод самопрезентації), робота в команді (реалізується через метод проектів, ажурної пилки), конфлікт-менеджмент (реалізується через метод драматизації, ігрові методи), тайм-менеджмент (реалізується через метод проектів, роботи в групах, тренінги), лідерські навички (реалізується через роботу в групах, метод проектів, метод самопрезентації).

3. ОБСЯГ ТА ОЗНАКИ КУРСУ

Загалом		Вид заняття (перший семестр / другий семестр)			Ознаки курсу		
ЄКТС	годин	Лекційні заняття	Практичні заняття	Самостійна робота	Курс, (рік навчання)	Семестр	Обов'язкова / вибіркова
8	240	20/ 20	30 /40	60 / 70	3	5 / 6	Обов'язкова

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви тем	Кількість годин			
	усього	у тому числі		
		лекц.	прак	сам.роб.
5 семестр				
Тема 1. Загальні питання фізіотерапії. Класифікація природних і преформованих фізичних чинників. Класифікація фізичних методів лікування. Механізм лікувальної дії фізичних чинників. Протипоказання до призначення фізичних чинників.	16	4	4	8
Тема 2. Організаційні основи фізіотерапевтичного лікування. Техніка безпеки при роботі у фізіотерапевтичному кабінеті. Складові елементи фізіотерапевтичних процедур та їх характеристика. Алгоритм проведення фізіотерапевтичної процедури.	14	2	4	8
Тема 3. Загальні принципи кліматолікування. Оцінка впливу основних компонентів клімату на організм людини.	16	2	4	10
Тема 4. Електротерапія постійними електричними струмами. Гальванізація. Лікарський електрофорез.	16	2	4	10
Тема 5. Електролікування постійними та змінними та імпульсними струмами низької частоти. Електросон. Діадинамометрія. Ампліпульстерапія.	16	2	6	8
Тема 6. Високочастотна терапія імпульсним струмом та електростимуляція. Дарсонвалізація.	16	4	4	8
Тема 7. Терапія електричними та електромагнітними полями високої частоти. Індуктотермія. УВЧ-терапія. ДМХ- та СМХ-терапія.	16	4	4	8
Усього годин	110	20	30	60
ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ – ЗАЛІК				
6 семестр				
Тема 1. Загальна магнітотерапія.	18	4	4	10

Тема 2. Світлолікування. Лікування інфрачервоним, видимим та ультрафіолетовим випромінюваннями.	18	2	6	10
Тема 3. Лазерна терапія.	18	2	6	10
Тема 4. Енергія акустичних коливань. Ультразвукова та ударно-хвильова терапія.	18	2	6	10
Тема 5. Лікувальне застосування штучно зміненого повітряного середовища. Аерозоль-та аероіонотерапія. Галотерапія. Оксигенотерапія.	18	2	6	10
Тема 6. Гідротерапія. Обливання. Обтирання. Укутування. Лікувальні ванни та души.	20	4	6	10
Тема 7. Термотерапія. Особливості застосування пелоїдотерапії.	20	4	6	10
Усього годин	130	20	40	70
ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ – ЗАЛІК				

5. ТЕХНІЧНЕ Й ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ / ОБЛАДНАННЯ

Здобувачі отримують теми та питання курсу, основну і додаткову літературу, рекомендації, завдання та оцінки за їх виконання як традиційним шляхом, так і з використанням університетської платформи он-лайн навчання на базі Moodle. Окрім того, практичні навички у пошуку та аналізу інформації за курсом, з оформлення індивідуальних завдань, тощо, здобувачі отримують, користуючись університетськими комп'ютерними класами та бібліотекою.

6. САМОСТІЙНА РОБОТА

До самостійної роботи здобувачів щодо вивчення дисципліни «**Преформовані фізичні чинники**» включаються:

1. Знайомство з науковою та навчальною літературою відповідно зазначених у програмі тем.
2. Опрацювання лекційного матеріалу.
3. Підготовка до практичних занять.
4. Консультації з викладачем протягом семестру.
5. Самостійне опрацювання окремих питань навчальної дисципліни.
6. Підготовка та виконання індивідуальних завдань у вигляді есе, рефератів тощо.
7. Підготовка до підсумкового контролю.
8. Тематика самостійної підготовки та індивідуальних завдань збігаються з такими до практичних занять.

7. ВИДИ ТА МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Робоча програма навчальної дисципліни передбачає наступні види та методи контролю:

Види контролю	Складові оцінювання
поточний контроль , який здійснюється у ході: проведення практичних занять, виконання індивідуального завдання; проведення консультацій та відпрацювань.	50%
підсумковий контроль , який здійснюється у ході проведення іспиту.	50%

Методи діагностики знань (контролю)	фронтальне опитування; наукова доповідь, реферати, усне повідомлення, індивідуальне опитування; робота у групах; ділова гра, розв'язання ситуаційних завдань, кейсів, практичних завдань, іспит
--	---

8. ОЦІНЮВАННЯ ПОТОЧНОЇ, САМОСТІЙНОЇ ТА ІНДИВІДУАЛЬНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧІВ З ПІДСУМКОВИМ КОНТРОЛЕМ У ФОРМІ ЕКЗАМЕНУ/ ЗАЛІКУ

<i>Денна форма навчання</i>			
<i>Поточний контроль</i>			
Види роботи	Планові терміни виконання	Форми контролю та звітності	Максимальний відсоток оцінювання
Систематичність і активність роботи на семінарських (практичних) заняттях			
1.1. Підготовка до практичних занять	Відповідно до робочої програми та розкладу занять	Перевірка обсягу та якості засвоєного матеріалу під час практичних занять	25
Виконання завдань для самостійного опрацювання			
1.2. Підготовка програмного матеріалу (тем, питань), що виноситься на самостійне вивчення	Відповідно до робочої програми та розкладу занять	Розгляд відповідного матеріалу під час аудиторних занять або ІКР ¹ , перевірка конспектів навчальних текстів тощо	10
Виконання індивідуальних завдань (науково-дослідна робота здобувача)			
1.3. Підготовка реферату (есе) за заданою тематикою	Відповідно до розкладу занять і графіку ІКР	Обговорення (захист) матеріалів реферату (есе)	10
1.4. Інші види індивідуальних завдань, в т.ч. підготовка наукових публікацій, участь у роботі круглих столів, конференцій тощо.	Відповідно до розкладу занять і графіку ІКР	Обговорення результатів проведеної роботи під час аудиторних занять або ІКР, наукових конференцій та круглих столів.	5
Разом балів за поточний контроль			50
Підсумковий контроль екзамен / залік			50
Всього балів			100

9. КРИТЕРІЇ ПІДСУМКОВОЇ ОЦІНКИ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ

¹ Індивідуально-консультативна робота викладача зі здобувачами

(для іспиту / заліку)

Рівень знань оцінюється:

- «відмінно» / «зараховано» А - від 90 до 100 балів. здобувач виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно знаходити та опрацьовувати необхідну інформацію, демонструє знання матеріалу, проводить узагальнення і висновки. Був присутній на лекціях та семінарських заняттях, під час яких давав вичерпні, обґрунтовані, теоретично і практично правильні відповіді, має конспект з виконаними завданнями до самостійної роботи, презентував реферат (есе) за заданою тематикою, проявляє активність і творчість у науково-дослідній роботі;

- «добре» / «зараховано» В - від 82 до 89 балів. здобувач володіє знаннями матеріалу, але допускає незначні помилки у формуванні термінів, категорій, проте за допомогою викладача швидко орієнтується і знаходить правильні відповіді. Був присутній на лекціях та семінарських заняттях, має конспект з виконаними завданнями до самостійної роботи, презентував реферат (есе) за заданою тематикою, проявляє активність і творчість у науково-дослідній роботі;

- «добре» / «зараховано» С - від 74 до 81 балів. здобувач відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень, з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, але дає недостатньо обґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає помилки. При цьому враховується наявність конспекту з виконаними завданнями до самостійної роботи, реферату та активність у науково-дослідній роботі;

- «задовільно» / «зараховано» D - від 64 до 73 балів. здобувач був присутній не на всіх лекціях та семінарських заняттях, володіє навчальним матеріалом на середньому рівні, допускає помилки, серед яких є значна кількість суттєвих. При цьому враховується наявність конспекту з виконаними завданнями до самостійної роботи, рефератів (есе);

- «задовільно» / «зараховано» E - від 60 до 63 балів. здобувач був присутній не на всіх лекціях та семінарських заняттях, володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні, на всі запитання дає необґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає помилки, має неповний конспект з завданнями до самостійної роботи.

- «незадовільно з можливістю повторного складання» / «не зараховано» Fx – від 35 до 59 балів. здобувач володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу.

- «незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни» / «не зараховано» F – від 0 до 34 балів. здобувач не володіє навчальним матеріалом.

Таблиця відповідності результатів контролю знань за різними шкалами

100-бальною шкалою	Шкала за ECTS	За національною шкалою	
		екзамен	залік
90-100 (10-12)	A	Відмінно	зараховано
82-89 (8-9)	B	Добре	
74-81(6-7)	C		
64-73 (5)	D	Задовільно	не зараховано
60-63 (4)	E		
35-59 (3)	Fx	незадовільно	

10. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА**Основна**

1. Основи реабілітації, фізичної терапії, ерготерапії / За заг. редакцією Л.О.Вакуленко, В.В.Клапчука. - К.: Укрмедкнига, 2023. - 372 с.
2. Медична і соціальна реабілітація: підручник / В. Б. Самойленко, Н. П. Яковенко, І. О. Петряшев та ін.. – К.: ВСВ «Медицина», 2013. – 464 с.
3. Порада А.М., Порада О.В. Медико-соціальна реабілітація і медичний контроль: підручник. — К.: ВСВ “Медицина”, 2011. — 296 с.

Додаткова

4. Методичні рекомендації з дисципліни “Основи фізичної терапії” / Укладач: Філак Я.Ф. - Ужгород, 2020. - 36 с.
5. Порада А. М. Основи фізичної реабілітації: навч. посібник / А. М. Порада, О. В. Солодовник, Н. Є. Прокопчук. – К.: Медицина, 2006. – 248 с.
6. Степашко М.В., Сухостат Л.В. Масаж і лікувальна фізкультура в медицині: підручник. — К.: Медицина, 2010. — 352 с.
7. Яковенко Н.П., Самойленко В.Б. Фізіотерапія: підручник. — К.: ВСВ “Медицина”, 2011. — 256 с.

Інформаційні ресурси:

1. <http://www.booksmed.com/travmatologiya/811-travmatologiya-iortopediyasklyarenko-yet.html>
2. <http://www.booksmed.com/travmatologiya/>
3. Фізіотерапія: підручник для здобувачів вищих медичних навчальних закладів/ В.Д. Сиволап, В. Х. Каленський; ЗДМУ. – З.: ЗДМУ, 2014 – 196с. – режим доступу: http://dspace.zsmu.edu.ua/bitstream/123456789/2244/1/SyvolapVD14_Fizioter.pdf